30/08/2023

30 Αυγούστου: Εορτάζουν οι Άγιοι Αλέξανδρος, Ιωάννης και Παύλος ο νέος, Πατριάρχες Κωνσταντινούπολης

/ Βίοι Αγίων

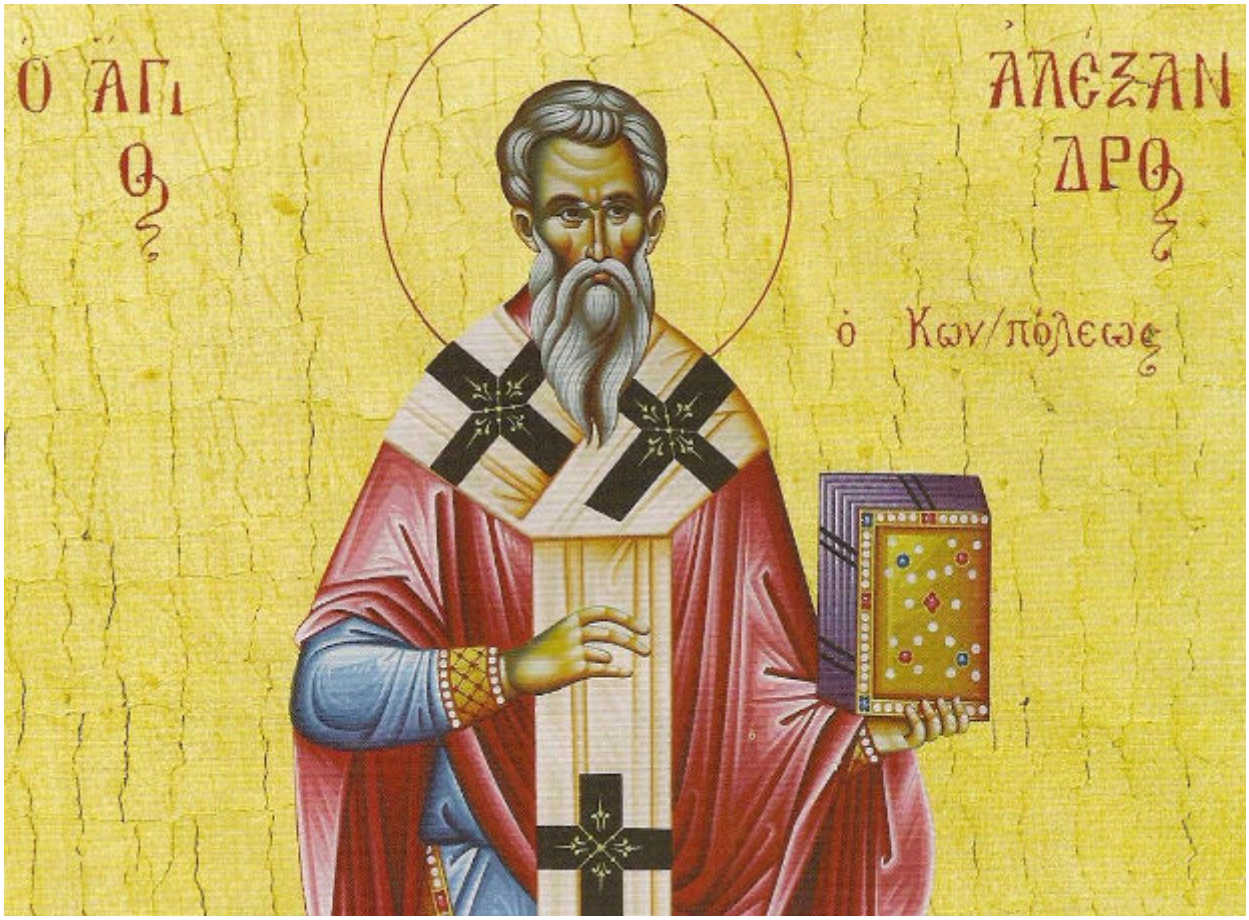

Άγιος Αλέξανδρος Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης

Ήταν, όπως λέγουν, «ἀποστολικοῖς χαρίσμασι λαμπρυνόμενος». Σαν πρεσβύτερος ακόμα, διακρινόταν για τη μεγάλη του ευσέβεια, την αρετή και την αγαθότητα του. Στην Α' Οικουμενική σύνοδο, που έγινε στη Νίκαια της Βιθυνίας, ο τότε Πατριάρχης τον εξέλεξε αντιπρόσωπο του. Και όταν στη Σύνοδο αυτή καταδικάστηκε ο Άρειος, ο Αλέξανδρος, αν και γέροντας 70 χρονών, δέχθηκε να περιοδεύσει στη Θράκη, Μακεδονία, Θεσσαλία και στην υπόλοιπη Ελλάδα, για να διδάξει και να γνωστοποιήσει τα ορθά δόγματα των αποφάσεων της Συνόδου της Νικαίας. Αλλά ενώ βρισκόταν στην περιοδεία αυτή, ο πατριάρχης Μητροφάνης απεβίωσε. Όρισε όμως διάδοχο του τον Αλέξανδρο, διότι, παρά το γήρας του, είχε τα κατάλληλα εφόδια για τη διακυβέρνηση της αρχιεπισκοπής της πρωτεύουσας. Πράγματι, σαν Πατριάρχης ο Αλέξανδρος ανταποκρίθηκε σωστά στις δύσκολες

περιστάσεις των καιρών. Τότε ο Άρειος είχε εξαπατήσει το βασιλιά Κωνσταντίνο ότι δήθεν πιστεύει ορθά. Και ο βασιλιάς διέταξε τον Αλέξανδρο να αφήσει τον Άρειο να μετέχει της Θείας Κοινωνίας. Ο Αλέξανδρος, λυπημένος, προσευχήθηκε στο Θεό και ζήτησε τη βοήθεια Του. Η δέηση του Ιεράρχη εισακούσθηκε. Και το πρωί που ο Άρειος με πομπή θα πήγαινε στην εκκλησία, βρέθηκε το σώμα του σχισμένο και σκωληκόβρωτο! Ο Άγιος Αλέξανδρος απεβίωσε ειρηνικά το 337 μ.Χ.

Άγιος Ιωάννης Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης
Πρόκειται μάλλον για τον Ιωάννη τον ονομαζόμενο Ξιφιλίνο, που διαδέχτηκε τον Πατριάρχη Κωνσταντίνο τον Γ’. Γεννήθηκε το 1006 μ.Χ. στην Τραπεζούντα και διακρίθηκε για τη μεγάλη του παιδεία και τα μεγάλα πολιτικά αξιώματα που είχε καταλάβει. Κατόπιν όμως αποσύρθηκε σε κάποια μονή της Βιθυνίας, όπου μόνασε 10 χρόνια. Από κει προσκλήθηκε για να καταλάβει τον πατριαρχικό θρόνο. Χειροτονήθηκε ιερέας, και μετά μια εβδομάδα – την 1η Ιανουαρίου 1064 μ.Χ. – επίσκοπος. Ο Ιωάννης λειτουργούσε και κήρυττε κάθε μέρα στους ναούς της πρωτεύουσας, επισκεύασε τις εικόνες της Αγίας Σοφίας, και μοίραζε δωρεάν ψωμί και σιτάρι στους φτωχούς. Πέθανε το 1075 μ.Χ., και να πως τον περιγράφει ένας από τους συγχρόνους του: «ἀνεφάνη ἀνὴρ πρώτον μὲν καθαρώτατος καὶ ἀγνότατος καὶ πρὸ παντὸς ρύπου σωματικοῦ καθάπαξ ἀπεχόμενος. Ἔπειτα δὲ τὰ εἰς καταφρόνησιν χρημάτων καὶ ἀκτημοσύνην τελείαν καὶ τὴν πρὸς τοὺς πένητας φιλανθρωπίαν καὶ μετάδοσιν κατ᾽ οὐδὲν ἐλάττων τοῦ περιβόητου ἐκείνου Ἐλεήμονος, καὶ ταῖς ἄλλοις δὲ ἀρεταῖς πάσαις συλλήβδην εἰπεῖν ἀφθόνως κοσμούμενος, ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ πολύς, καὶ παιδεύσεως πάσης μετειληχῶς καὶ νομομαθείς ἐξαίρετος».

Άγιος Παύλος ο νέος, Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης
Για τον Πατριάρχη Παύλο δεν έχουμε σαφείς και συγκεκριμένες πληροφορίες. Μερικοί νομίζουν ότι πρόκειται για τον Παύλο τον Γ’. Αυτός πατριάρχευσε το 687 – 693 μ.Χ. Προήδρευσε της Πανθέκτης λεγομένης Συνόδου. Άλλοι νομίζουν, ότι πρόκειται για τον Πατριάρχη Παύλο τον Δ’. Αυτός καταγόταν από την Κύπρο και έλαμψε, κατά τον Θεοφάνη, στα λόγια και στα έργα. Ανέβηκε στον θρόνο το 780 μ.Χ. παραιτήθηκε δε στα τέλη Αυγούστου του 784 μ.Χ. και αποσύρθηκε στη Μονή Φλώρου, όπου έζησε σαν απλός μοναχός μόνο δύο ή τρεις μήνες από την παραίτηση του. Ανήκε στους ζηλωτές της Ορθοδοξίας και διακρίθηκε για της ελεημοσύνες του. (Προ του 12ου αιώνα μ.Χ., η μνήμη του εορταζόταν στις 2 Σεπτεμβρίου).

Πηγή: Ορθόδοξος Συναξαριστής